

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 21/05-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2005 v pléne zloženom z predsedu Jána Mazáka a zo sudcov Jána Auxta, Juraja Babjaka, Eduarda Bárányu, Alexandra Bröstla, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Jána Lubyho, Lajosa Mészároša a Štefana Ogurčáka predbežne prerokoval návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky na začatie konania o súlade čl. I § 42 ods. 3 a 4 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov s čl. 13 ods. 4 prvou vetou a s čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky na začatie konania o súlade ustanovení čl. I § 42 ods. 3 a 4 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov s čl. 13 ods. 4 prvou vetou a s čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky **o d m i e t a .**

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 15. júla 2004 doručený návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľ“) o súlade čl. I § 42 ods. 3 a 4 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“) s čl. 13 ods. 4 prvou vetou a s čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy podal navrhovateľ podľa čl. 130 ods. 1 písm. e) ústavy.

Navrhovateľ vo svojom návrhu uvádza nasledovné:

„Podľa § 42 ods. 3, ods. 4 jedna právnická osoba alebo jedna fyzická osoba môže byť majetkovo prepojená s viacerými vysielateľmi s licenciou na lokálne vysielanie rozhlasovej programovej služby alebo na regionálne vysielanie rozhlasovej programovej služby alebo s viacerými vysielateľmi s licenciou na lokálne vysielanie televíznej programovej služby alebo regionálne vysielanie televíznej programovej služby len vtedy, ak vysielanie všetkých takých vysielateľov, s ktorými je táto osoba majetkovo prepojená, môže prijímať najviac 50 % celkového počtu obyvateľov.

Vysielatelia môžu vytvoriť programovú sieť v takom rozsahu, aby ju mohlo prijímať najviac 50 % z celkového počtu obyvateľov. (...)

Základné právo prijímať informácie je jednou z najvýznamnejších slobôd občana demokratického štátu. Pomáha mu rozhodovať o jeho aktivitách nielen vo verejnom živote, ale aj v súkromných sférach, ako je napríklad voľba povolania, výber vzdelávacích aktivít, či tvorba voľného času. Pre všetky tieto (a iné - i keď tu nevymenované) záujmy potrebuje každý čo najširší prílev informácií, pričom je výlučne vecou každého voľba kritérií na výber informácií prijímaných či neprijímaných. Je nutné priznať každému schopnosť samostatne

si z ponúkaných informácií vyberať tie, ktoré zodpovedajú jeho potrebám, povahe či svetonázoru. Napadnuté zákonné ustanovenia túto skutočnosť nerešpektujú.

Ustanovenie § 42 ods. 3, ods. 4 zákona o vysielaní bráni 50 % celkového počtu obyvateľov prijímať informácie od jedného vysielateľa. Pre takéto obmedzenie nie je daný ústavný dôvod. Samotná skutočnosť prípadného šírenia informácií na celom území republiky v zmysle čl. 26 ods. 2 ústavy, pretože v súčasnosti je už technicky možné vytvoriť rovnocenné podmienky pre takúto činnosť i pre širší okruh záujemcov.

Šírenie obsahu tých istých informácií na celom území štátu by nepredstavovalo ani ohrozenie bezpečnosti štátu, verejného poriadku či ohrozenie verejného zdravia a mravnosti, pretože tieto verejné záujmy by mohli byť v konkrétnom prípade ohrozené len obsahom samotnej informácie bez ohľadu na to, či by bola šírená miestne, regionálne alebo celoštátne. Celoštátne šírenie inak obsahovo nezávadných informácií (akými sú napr. politické, vnútroštátne či zahraničné spravodajstvo, informácie z prostredia kultúry, športu, ekonomiky) však samo o sebe nie je spôsobilé ohroziť tieto záujmy a preto obmedzovanie dosahu vysielania tak, ako je to uvedené vo vyššie citovanom zákonom ustanovení, nedbá na podstatu a zmysel základného práva prijímať informácie.“

Navrhovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil, že „ustanovenia § 42 ods. 3, ods. 4 zákona o vysielaní nie sú v súlade s čl. 13 ods. 4 prvou vetou a čl. 26 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 ústavy“.

II.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a), b) a d) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov, nariadení vlády a všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev s ústavou.

Podľa § 37 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až e) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily

nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily (...), môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, pričom skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právom, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov zjavne neopodstatnený vtedy, ak napadnutý zákon (jeho časť alebo jednotlivé ustanovenie) a označené články ústavy, s ktorými by sa mal dostať do nesúladu, vôbec spolu nesúvisia, t. j. nie sú v žiadnej príčinnej súvislosti.

Ústavný súd preto skúmal, či existuje príčinná súvislosť medzi § 42 ods. 3 a 4 zákona o vysielaní s označenými článkami ústavy (čl. 13 ods. 4 prvou vetou a s čl. 26 ods. 1, 2 a 4).

Podľa čl. 13 ods. 4 prvej vety ústavy sa musí pri obmedzovaní základných práv a slobôd dbať na ich podstatu a zmysel.

Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sú sloboda prejavu a právo na informácie zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 2 ústavy každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Podľa čl. 26 ods. 4 ústavy slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

Podľa § 42 ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii môže byť jedna právnická osoba alebo jedna fyzická osoba majetkovo prepojená s viacerými vysielateľmi s licenciou na lokálne vysielanie rozhlasovej programovej služby alebo na regionálne vysielanie rozhlasovej programovej služby alebo s viacerými vysielateľmi s licenciou na lokálne vysielanie televíznej programovej služby alebo regionálne vysielanie televíznej programovej služby len vtedy, ak vysielanie všetkých takých vysielateľov, s ktorými je táto osoba majetkovo prepojená, môže prijímať najviac 50% celkového počtu obyvateľov.

Podľa § 42 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii môžu vysielatelia vytvoriť programovú sieť v takom rozsahu, aby ju mohlo prijímať najviac 50 % celkového počtu obyvateľov.

Ustanovenia § 42 až 44 zákona o vysielaní a retransmisii upravujú zabezpečenie plurality informácií, vrátane § 42 ods. 3 a 4 cit. zákona. Podľa názoru navrhovateľa však § 42 ods. 3 a 4 zákona o vysielaní a retransmisii nie je v súlade s čl. 13 ods. 4 prvou vetou a s čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy.

S cieľom zistiť už uvedenú príčinnú súvislosť medzi napadnutými ustanoveniami zákona o vysielaní a retransmisii a označenými článkami ústavy posúdil ústavný súd v rámci predbežného prerokovania návrhu obsah napadnutých ustanovení.

Z obsahu § 42 ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii vyplýva, že bezprostredne neupravuje právo na informácie, právo na šírenie informácií a jeho prípadné obmedzenie, ale limity pre majetkové prepojenie fyzických a právnických osôb na vysielateľov na lokálne alebo regionálne vysielanie rozhlasovej alebo televíznej programovej služby, a to vyjadrením percentuálneho podielu prijímateľov týchto vysielaní na celkovom počte

obyvateľstva. Znamená to, že nejde o limity pre vysielateľov rozhlasovej alebo televíznej programovej služby, ale pre fyzické alebo právnické osoby, ktoré majetkovo participujú, buď 25 % -nou účasťou na základnom imaní alebo 25 % -ným podielom na hlasovacích právach vysielateľa.

Z obsahu § 42 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii vyplýva, že ustanovuje rozsah vytvorenia programovej siete vysielateľa (vysielateľov), pričom horným limitom tohto rozsahu je počet prijímateľov vyjadrený taktiež percentuálnym podielom na celkovom počte obyvateľov. Programovou sieťou na tieto účely treba pritom rozumieť spoločné zostavovanie programovej služby alebo vzájomné preberanie programov a ich súčasné šírenie v nezmenenej podobe dvoma alebo viacerými vysielateľmi.

Ústavný súd posudzoval, či limity v obidvoch prípadoch vyjadrené percentuálnym podielom prijímateľov na celkovom počte obyvateľov sa môžu dotknúť práva na prijímanie alebo šírenie informácií, resp. či môžu byť považované za obmedzenie šírenia informácií. Podľa názoru ústavného súdu absentuje súvislosť medzi označenými základnými právami a ustanovenými limitmi. Kým v prvom prípade limity v § 42 ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii sú vo väzbe na podnikateľské subjekty majetkovo prepojené na vysielateľov s licenciou, limity v § 42 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii sa viažu na tvorbu programovej siete vysielateľov s cieľom zabezpečiť pluralitu informácií pre prijímateľov tohto vysielania, a nie s cieľom selektovať informácie alebo vylúčiť určitý okruh osôb z prijímania niektorého druhu informácií, čo napokon ani z uvedeného ustanovenia nevyplýva.

Kvantitatívne limity vyjadrené percentuálnym podielom prijímateľov na celkovom počte obyvateľov nemožno podľa názoru ústavného súdu spájať so zásahom do práva na prijímanie a šírenie informácií, ani s obmedzením práva na šírenie informácií práve z toho dôvodu, že v § 42 ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii celkom absentuje väzba na vysielateľov a prijímateľov vysielania a ustanovený limit sa týka len fyzických a právnických osôb majetkovo participujúcich zákonom ustanoveným spôsobom na vysielaní a v § 42 ods. 4 cit. zákona zákonodarca ustanovil limit nie pre rozsah alebo

obsah (charakter) informácií, ale pre rozsah poskytovanej programovej služby vysielateľa. Z toho dôvodu podľa názoru ústavného súdu absentuje súvislosť medzi napadnutým § 42 ods. 3 a 4 zákona o vysielaní a retransmisii a čl. 13 ods. 4 prvou vetou a čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, že návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2005